

Egyszerre vég és kezdet. Szorongó. Ré múlt. Fájdalmas. És élő. Születés. Hogy mikor érintette meg bőrömet az a sok kellemes dolog, nem emlékszem. Akkoriban, meglehetősen régen, a csecsemőket, alighogy kinyomultak a világba, megfürdették, majd alaposan becsomagolva adták oda az anyáknak. Csak később, jóval később helyezik majd a meztelen apróságokat az anyjuk hasára. Még csak meg se mosdatják őket. Azonmód, véresen, nyálkásan, elkékült, körte alakúra nyúlt fejjel, olyan, mintha hosszúkás, kicsit megnyomódott hatalmas szilvaszem lenne a fejük, az anyjuk meztelen hasára helyezik őket, ahonnan csak az imént nyomultak ki. Az érintés miatt. A bőr miatt. Bőr a bőrre. A meztelen fenékre mért ütés első érintése után egy másik bőr. Amelyet már belülről is éreztél, amely a tapogatócsápod volt, amelyen keresztül éreztél mindent, azt most kifordított kesztyűként éled meg, kívülről, önmagadon. Fontos az érintés. Fontos a bőr. A fiatal ember, azaz én, azaz te, megnyugszik. Lélegzik, érzékeli a túloldalon dobogó szívet, megismeri a dobbanást és a légzés ritmusát, amely ott bent még az övé is volt, így már érzi magát is. Érzi, hogy van saját bőre, saját szíve, és ezekre, üvegharangként, ráborul a világ, mint az élet nagy anyaméhe. Ez jó érintés. Az első jó érintés attól a pillanattól, hogy kinyomultál a szűk résen, amely elválasztja a világokat. Az első jó érzés, amely talán nem csak kellemes, hiszen az új érzések még nem kellemesek, majd csak akkor válnak azzá, ha már eleget ismételtük őket, akkor válnak magukkal ragadókká, majd szépekké, majd gyönyörködtetőkké, mint a fölfeslő bimbók. A szorongatottság, a félelem, a fájdalom és végül, végül! – az érintés az anya biztonságot ígérő, hatalmas hasán. Ami ezután következik, csupa újdonság, csupa új dolog, amelyek a bőrünkön át belénk hatolnak, és nem tudjuk megnevezni őket, csak megkóstoljuk, megszagoljuk, megkülönböztetjük, de nevük nincs... Még nincs. Az érintésekből tanultunk, és még mindig tanulunk. Az ismétlések tesznek teljessé bennünket.

RAJSLI Emese fordítása

Szaniszló Judit

LELI

Z. Szanyi Lelianna átlagos bazmegyei fess pestasszonyember, nem kutatja az indokoltnál intenzívebben a családfáját, nem politológus és Magyarország-szakértő, nincsenek a fejében sem indokolt, sem indokolatlan állam- és/vagy összeesküvés-elméletek.

Z. Szanyi Leli anyai dédanyja cigány, térben bal szélső szomszédja sváb, kis lengyel kika csingatásokkal. Lelinek az általánosban akadt földrajzórakon némi vaktérkép-fóbiája, de ki lehetett ezzel egyezni, legfeljebb, mondta az anyja vasárnaponként a cérnamentéltet szipantgatva, legfeljebb, na mitadisten, nagyügy, majd nem lesz a gyerekből egy világtörténész. Nem is lett. Az apja egyszer kokettált egy zsidó lánnyal, esetleg fiúval a sorkatonai szolgálat egy óvatlan szabad vasárnapja alkalmával, de ezekről Lelinek hálisten fogalma sincs, és ha lenne, se érdekelné az indokoltnál jobban.

Leli a szomszédjától vesz Avon termékeket karácsony előtt és az eseti leárazásokkor, attól a szomszédasszonyától, akinek nagy kampós orra van – apai, és még véletlenül sem anyai ágon persze –, és aki a múltkor a cigányokat okolta azért, hogy a lomtanításkor elhordták a bútorait a folyosóról, azokat a bútorait, amiket pedig folyosó ide vagy oda, még javában használt. Kell a testnek a törődés, és az emlékezés a jóra. Tényleg a cigányok voltak, Leli ezt tudja, már ha egyáltalán ők mint ilyenek alleszcuzammen léteznek, de mégsem bólogat a szomszédasz-

szonyak, hogy tudja, mert a szomszédaszony azt a végén még félreérti. Leli fél magától is, hogy mi van akkor, ha bólogat, mi van akkor, ha a végén addig-addig bólogat, míg a végén ő maga is félreérti.

Leli a Coopban vesz fehér kenyeret, mert ugyan kicsivel drágább, mint a csomagolt félbarna szeletelt a Lidlben, de a Lidl mégiscsak Lidl, ott a menstruációkor valahogyan hátrányosan megkülönböztetik a női pénztárosokat, hallotta a múltkor a Coopban, valami piros szalagot kell olyankor a hajukba tűzniük. Nem is akar Leli ebbe az egészbe nagyon belegondolni, mert még a végén annak is utánaolvas, hogy a nagy áruházláncok tulajdonosai is mind zsidók, és akkor mi lesz. A Coop a falu éléskamrája, oda kell menni, ez így van rendjén. Leli vagy mindent el tud már képzelni, vagy inkább nem gondol bele semmibe se, mert ennyi, ennél többet egyik adott helyzetben sem lehet az ember lánynak tenni.

Lelinek vannak barátai is, már amit a köznyelv – ivás, sopánkodás, szakítás időkben csetelés, karácsonykor, névnapkor kozmetikum-ajándékozás – barátnak nevez. A kóser konyha, a szétválasztós diéta, a székely kapu és a feng shui sem érdekli az indokoltnál jobban Lelit, van ilyen, adódik, lesz, lepottyán, akad stb., nem kell neki mindig mindenről tudnia és véleményt formálnia.

Leli korlátos ember, azt olvassa el, ami az adott pillanatban érdekli, legyen az Story magazin, közhasznú társadalmi fényreklám vagy Agota Kristof. Evez, evez Leli az élet tengerén, bizonyos környezetben bármelyik olvasmányt képes szégyellni, és kikötni a bánat díszszinóros szigetén. Nem tudja sokszor eldönteni, mi az igazabb, megírni, vagy megírva lenni. Félálmában szokta elérni az a kegyelmi állapot, amikor már nem is akarja eldönteni. Szereti ezeket a kegyelmi állapotokat, ezekben a félálmokban – vigyázat, Leli álmai megtörtént álmokat dolgoznak fel – szokott a baloldali szomszédja körülmetélt Fradi-drukker lenni, a jobb szomszédja meg életvidám trabanthikomatos rokkantnyugdíjas, aki vasárnaponként egy liter sebbenzinből körbeutazza a világot energiaszegény

és környezettudatos paripájával. Tudja Leli, hogy az egésznek semmi értelme, de már nem is akarja Leli azt hinni, hogy ő bármihez ért, és hogy bárminek a világon lenne értelme.

Leli netalántai lakos, szavakkal sokszor játékos, nemcsak bazmegyei. Illetve hogy inkább azon belül az. Szeli át folyó és kétség lelke földrajzát neki. Sebes folyó az, nyílt sebes, futónövényekkel szagगतott. Víz szagगत növényt, ha ugyan nem fordítva. Lelinek nincsenek kétségei, illetve ha vannak, bizonyára magánéletiek, farzsebben lapulók. Szokott rezegni valami is benne, legkevésbé politika. Leli szokott szeretni, maga sem érti, hogyan, im álgemeinen. Mindaz, mi volt, vala, leend, finom hártya illetén, méla áhítat. Szeretni, mondja Leli alkoholittasan önnön orcája képe nek, szeretni, értsd, simogatni, simogatva lenni, biztosítani, figyelni. Foggal-körömmel ragaszkodni, műveltetőleg, visszahátón, kint is, bent is, ige. Mit állítunk? Karácsonyfát. Mit állítunk karácsonyfát? Szeretni. Szeretni alannyal állítmányt, növényt, állatot, roknt, barátot, határozót, tárgyat, meghatározó tárgyat, bolondulásig, akármi is lett légyen az. Leli kecsegtetni is tud, síma szájjal, ahogy a magyar irodalom összese megköveteli, érgomoly a szájon ide vagy oda. Szivacsos test Leli kicsi lelke, ha ugyan lehet test a lélek és viszont. Önmagától kérdez, hol tényező az alkohol, hol nem, hol van tükör, hol nem, nagyügy, gyakorló munkafüzet, kicsiknek.

Leli teste emlékezik minden apró mozzanatra, hogy a viharba' ne emlékezne. Szelektív memória nélkül viszont nincs tartalmas élet, tudja ezt Leli, mint ahogy tudta ezt Leli apai nagyanyja is, aki, mikor megerőszkolták, nyakig megmerítkezett a felejtés illatos mocsarában. Szóval Leli teste is kemény munkával igyekszik eszerint felejtetni, mos le szennyet, felesleges érintéseket, borgőzös kipárolgásokat. Az apja gyerekkori érintései kellene, az apja kabátzsebébe kézrakások igen, de a szomszéd néni indokolatlan pofonjai nem. Felnőttnek lenni sem.

Leli kicsi Leli még. Ilyet a kurvák csinálnak, kiabálja Leli anyja, az a szőrös hajlatú.

Régi csibészek, 2011, olaj, vászon, 110x130 cm

Az apja nem mond semmit, csak bólogat. Az apja férfinak szőrtelen, csupaszkásnak szőrös. Apának meg pont apa. Bólogat. Ilyet a kurvák csinálnak, gondolja Leli is, ahogy az anyja kiabálja neki. Aztán már hiszi is vele együtt, és növeszti magában a bűntudatot engedelmesen. Nemcsak ott a garázs előtt, hanem úgy általában az életben.

Leborotválta a hónalját, az a baj. Az anyjának az. A lábát már régen borotválta, az nem ezen a nyáron baj, az még korábban. Egyszer le is nyeste a bokaínnál a bőrt az apja borotvájával, felpöndörödött a borotvában, ki kellett piszkálni azt is, aztán meg úgy vérzett, hogy egy fél napig csak a bokáját itatgatta, és borzadozott. A bokája vagy a vér látványát bírta kevésbé, maga sem tudta. Nem is volt fontos. Borzadozott.

Lelinek a hónaljborotválás után csak a szőrt kell kipiszkálnia meg vízzel lecsapatnia, és már nem az apja borotvájából. Vett a százforintosban sajátot, eldobhatót, női tízeset. Azzal csinálta. Tisztára, mintha öngyil-

kosság. Tisztára. Az anyja nem is sejti, merre járt. Nem azt, hogy a százforintosban, hanem hogy utána merre, még a lekurvázás előtt. Bemegy a fürdőbe tudniillik, kipakolja a hozzávalókat a csap szélére. Az nem billeg, az sík, kiszámítható, mint egy lineáris és masszív novella. Leborotválja, megsimogatja, szétfejt közvetlenül egy kis anyajegy mentén a szétfejthetőt, és egy óvatlan szőrtüszőn keresztül belebújik a saját hónaljába. Leli nagyanyja van ott, Leli édesnemes nagyanyja, meg minden, ami hozzá tartozik. Fogalma sincs, hogy hogyan kerül a saját hónaljába, meg hogy oda a nagyanyja pláne hogyan, de oda kerül. Ez olyan, amit jól meg lehet írni. Ha már ott van, meg kell. Szenvtelenül, persze megrázva, eltartóan, persze saját élményeket alapul véve, keverve össze idő- és térsíkokat, Coopot és Avont, szórendeket, felsorolással. Hol többé, hol összetettbe. De meg kell.

Leli lett tehát kurva is, mert a nagyanyja azt mondja, az. Ilyet a kurvák csinálnak. Hónaljborotválást is, meg hogy kirakják így pacekba, azt is. Kicsi a nagyanyja, hónaljban ugyanúgy, mint az életben, dauerolt göndör hajú, hónaljnyagymamához képest mindenképpen figyelemreméltó. Még ha a faluban tarkóra minden öregasszony ugyanúgy néz ki is, azzal a pistikefelnyírással, a búbon meg azzal a begöndörített praktikummal, még úgy is. Ilyet a kurvák csinálnak, vág vissza ő is a nagyanyjának – hiába.

Leli nagyapja csinos, látja ott őt is, jávorpálbajusszal. Ahogy a Jávor már nem élt, az ő nagyapja bajusza ősz jávorpálbajusz lett. Rodolfói. Csík. Csak nem rajzolt, hanem saját. Lehet itt teljesen helyénvalóan más történelmi szőrökre gondolni, ferencjózsefire, tiburcira, balázspaliira – így, két i-vel –, de nincs rá szükség. A nagyapja itt hónaljban egy jávorpálra kell, hogy hajazzon. A nagyapja mindeközben nem szól, csak bólogat. Nagyapának pont nagyapa. Bólogat. Kell a párhuzam, hónalj ide vagy oda.

Leli kérdez, Leli teste kérdőjel. Mit állítunk Netalántán? Leli teste szivacsos lélek, nem ért, nem válaszol. Úgy követel, májusfa. Netalántán nem állítunk semmit. Leli befejezésekben is jó. Leli nincs.